MITÄ TYÖLÄISET SAAVAT AIKAAN JÄRJESTYMISELLÄ.

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

enemmän palkkaa tunnilta. Työläinen, joka saa nyt $2.75 10 tunnin työstä saa uuden taksan mukaan $4.20. Sunnuntaityöstä tullaan maksamaan 80 senttiä tunnilta sensijaan kun ennen maksettiin 27 ja puoli senttiä.

Kynsin hampain tappelivat lihapatruunat työläisten vaatimuksia vastaan viimeiseen asti. He eivät uskoneet, että työläiset voivat järjestyä niin voimakkaaksi ja yksimieliseksi joukoksi, että he olisivat voineet saada aikaan työhäiriöitä ja ajaa perille vaatimuksiaan. Lihapatruunat olivat onnistuneet murtamaan teurastamotyöläisten lakon v. 1904, josta asti sen alan työläisten keskuudessa ei ole järjestymisestä ollut juuri mitään jälellä eikä se ole saanut vakavampaa jalansijaa. Ja sekin järjestyminen ja unioitten taistelut mitä milloinkin on ollut, on ollut hajanaista ja yksilöllistä. Eri tvöalojen uniot ovat silloin tällöin tehneet lakkoja ja aina hävinneet. Työnantajat ovat eroittaneet johtajat ja taittaneet pieneltä joukolta niskat skääppien avulla ja niin on teurastamotyöläisten järjestynyt toiminta kärsinyt häviön toisensa jälkeen viime 13 vuoden ajalla. Heidän olonsa kaikkialla tulivat lopulta niin sietämättömiksi äärimmäisen riiston ja elintarpeiden nousun takia että heidän joukossaan alkoi herätä voimakas halu tehdä jotakin. He olivat oppineet hajanaisista ryhmätaisteluistaan sen, että sellaisella menettelyllä he eivät saavuta mitään. Niinpä alkoikin teurastamotyöläisten järjestäytyminen kaikissa lihanpakkauslaitoksissa Chicagossa ja yli Amerikan viime syyskuulla. Valtavia työväen kokouksia pidettiin, kirjallisuutta levitettiin satojatuhansia kappaleita monilla eri kielillä ja työläisiä yhtyi järjestöihin satoja ja tuhansiakin joka kokouksessa. Omahan, Kansas Cityn ja Denverin teurastamoissa tekivät työläiset lakkoja, saivat melkein kaikki vaatimuksensa ajettua läpi ja perustivat voimakkaita järjestöjä. Marraskuun 13 p. pitivät teurastamotyöläisten uniot yhteisen, koko maata käsittävän konventsionin, jossa yhtyivät lihanleikkaajien unioitten konventionin pari päivää sitten laatimiin vaatimuksiin ja sitoutuivat seisomaan yksimielisesti vaatimustensa takana. Uniot päättivät ensin esittää vaatimuksensa viidelle suurimmalle lihayhtiölle. Kun työläisten komitea esitti vaatimuksensa työnantajille, kieltäytyivät he mistään keskustelusta ja sovittelusta. Union miehiä alettiin erottaa työstä. Yhdeksässä Keski-Lännen suurimmassa lihanpakkauskeskustassa oli unioitten päätettävänä marrask. 29 p. lakkoutumisesta. Lakon puolesta annettiin 98 prosenttia koko äänimäärästä ja 75,000 lihanpakkaajaa julisti tekevänsä lakon, ellei heidän vaatimuksiinsa muuten suostuta. Uniot ilmottivat hallituksen työtoimistolle ja sovittelijalle lakonuhasta ja sovittaja saapui heti paikalle. Lihapatruunat eivät ensin ottaneet ollenkaan huomioon hallituksen sovittelijan keskusteluvaatimuksia ja jatkoivat union miesten työstä eroittamista. Monta eri kertaa yrittivät hallituksen sovittajat saada aikaan neuvottelua vaan aina turhaan. Kun uniot olivat vakuutettuja siitä, että lihapatruunat eivät tule suostumaan heidän vaatimuksiinsa, he, välttääkseen lakkoa, jota sovittelijat pyysivät heidän sodan takia jättämään tekemättä, vaativat presidentti Wilsonin ottamaan lihanpakkauslaitokset hallituksen käsiin. Unioitten komitea ja lihapatruunain edustajat kutsuttiin Washingtoniin tammik. 18 p. ja heidän välillään saatiin aikaan neuvottelu, jossa hyväksyttiin kaksitoista työläisten vaatimusta ja kuusi vaatimusta, koskien työpalkkoja ja työpäivää päätettiin heti alistaa sovittelulautakunnan ratkaistavaksi. Jutun tutkinto alkoi helmik. 11 p.

Upton Sinclairin "Chicago"-teoksessaan kertomat kurjuuskuvat entistään kurjempana esitettiin ihmisille. Enemmän kuin koskaan ennen olivat lihapatruunat saaneet voittoja. Yhdenkin yhtiön liikevoitto oli yli 35 miljoonaa viime vuodelta. Suurten perheiden isät ansaitsivat vain $16 ja usein vähemmänkin viikolta, lapset olivat nälkäisiä, sairaita ja alastomia. Yksinpä vanhoillisimmatkin lehdet tuomitsivat lihapatruunien menettelyä.

Nyt on juttu päättynyt ja työläiset ovat saaneet melkein kaikki mitä he vaativatkin, tosin heidän vaatimuksensa eivät olleet suuret. Mutta kun he voittivat nämäkin vähäiset parannukset oloihinsa järjestymisen kautta, kykenevät he kyllä saamaan lisää parannuksia. Ennen kaikkea, he ovat nyt järjestyneitä työläisiä, joiden joukossa on nyt myöskin parempi maaperä sosialismin siemenellekin.

HOTELLIPALVELIJATTARIEN JÄRJESTÄYTYMISESTÄ.

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

hotelleissa joutuu palvelijatar siivoamaan 35—40 huonetta päivässä tai vastaavan määrän käytäviä ja pesuhuoneita. Palvelijatarta tavallisesti pidetään edesvastuussa pyyheliinojen ja vuodevaatteiden katoamisesta, vielä useissa hotelleissa vedetään kadonneiden esineitten hinta palvelijattarien palkasta. (Tämän jälkimäisen seikan voisivat ottaa huomioon ne, jotka omaavat sen Lapatossun kerran mainitseman "lusikkateorian", nim. että vievät pyyheliinoja y. m. hotelleista). Työ ei suinkaan ole terveellistä ja miellyttävää. Palvelijatar joutuu siivoamaan vaikka minkälaista likaa ja astioita. Hän joutuu hengittämään ja koskettelemaan vuodevaatteista ja lattioista kaikenlaisten tautien pasilleja ja pesemään usein vaarallisestikin sairaitten ihmisten käyttämiä pesuammeita ja makkeja. Mitään tauteja estäviä myrkkyjä ei varata, joiden avulla palvelijatar voisi suojella itseään mahdollista tartuntaa vastaan. Tavallisesti ei hotellipalvelijattarella ole kuin puoli vapaata päivää viikossa ja hyvin harvassa valtiossa on edes 8 tunnin työpäivääkään. Keskimäärin saavat hotellipalvelijattaret nykyään $10.00 seitsemän päivän viikolta ja korkeintaan $45.00 kuukaudalta, josta heidän täytyy maksaa asunto ja elää. Elinkustannukset ovat nykyään niin korkeat, että sillä summalla on vaikea saada edes huonoakaan ruokaa ja asuntoa ja siksipä monet hotellipalvelijattaret tekevät vielä tuntityötä, käyvät jossain ravintolassa tai ruokatalossa tarjoilemassa pöytään yhden tai kaksi tuntia päivässä tai jotain muuta sellaista.

Hotellienpitäjät ovat kohottaneet huoneitten vuokria 50—60 prosentilla sitten sodan, mutta ovatko palvelijattaret olleet yhtä valppaita valvomaan etujaan? Chicagon hotellityöläiset uhkailivat hiljattain lakolla, mutta taisivat tehdä samoin kuin Seattlen hotellityöläiset, että kun saivat pienen palkankorotuksen, tulivat tyytyväisiksi ja jättivät vaatimuksensa siihen. Seattlessa on äskettäin perustettu hotellipalvelijattarien unio, johon järjestäjät uskovat pian saatavan kaikki sen alan työläiset. Kun palvelijattaret perustivat union, kiiruhtivat isännät nostamaan heidän palkkojaan parilla dollarilla, tietysti pelosta, että jos unio alkaa jotain vaatimaan, niin he eivät pääse niinkään vähällä. Samaa tietysti tekevät työnantajat muuallakin, vaan työläisten ei pidä tuollaisten murenien antaa pettää itseään tyytyväisyyteen. Silloin kuin hotellinpitäjien täytyy nostaa huoneitten vuokraa 50—60 prosentilla, täytyy työläisten tehdä samoin, sillä elinkustannukset ovat kohonneet palvelijattarelle yhtä monella prosentilla kuin isännällekin.

Mutta palkankorotuksia ja parannuksia työ-oloihinsa eivät hotellityöläisetkään saa ilman lujaa ja kiinteää järjestöä. Union perustaminen on ensimäinen tehtävä ja siellä missä se jo on, tulee kaikkien yhtyä siihen, huolimatta siitä mitä kansallisuutta itsekukin on. Kun yhden tai kahden hotellin palvelijattaret vaativat palkankorotusta, voivat isännät saada helposti heidän tilalleen uusia ja antaa entisille lähtöpassit, mutta koko kaupungin hotellipalvelijattarille sitä ei voida tehdä, ainakaan nykyään. Melkein kaikissa suuremmissa kaupungeissa ja useissa pienemmissäkin, ovat työpaikat vilkkaassa käynnissä, ihmisiä on paljon kaupungeissa, hotellit täynnä asukkaita ja hotellipalvelijattaret ovat hyvin tärkeitä tekijöitä jokapäiväisessä elämässä. Nyt on heillä paras aika korottaa palkkojansa ja saada kaikellaisia parannuksia työoloihinsa ja teldä työpaikoistaan unionpaikkoja. Huonona aikana on toisia työläisiä eli skääppejä helppo saada, jolloin eivät lakotkaan niin menesty kuin nyt, jos nim. lakkoon asti tarvitsisi mennä. Me naiset olemme niin perin tyytyväisiä, että jos me emme saa yhdestä työstä niin paljon, että voisimme siitä elää, niin me teemme muuta työtä lisäksi. Kyllähän nyt sellaista ylityötä saa perheistä ja ravintoloista, mutta kahdeksan ja kymmenen tunnin työllä pitää voida elää ja jos siitä ei jossain työpaikassa makseta, niin sen alan työ- ja palkkasuhteet on korjattava, jonka työläiset voivat tehdä järjestäytymisen kautta. Järjestykää, nyt on aika.

TILATTAVAKSI TARJOTAAN KIRJA

Sara Kivistö

KIRJ. AKU PÄIVIÖ

Kirja sisältää noin 150 sivua (suurta kokoa), sidottuna koviin kansiin maksaa se ainoastaan 50 senttiä.

Mikä on kirja Sara Kivistö?

Sara Kivistö on kirja, jossa tov. Aku Päiviö tunnetulla taidollaan kuvailee huutolaisoloja Suomessa ja miten noita orjamarkkinoita aikoinaan Suomessa harjotettiin. Kuvaus on hyvin mielenkiintoinen ja antaa selvän käsityksen niistä vaikutteista mitkä olivat ohjaamassa noita ihmiskauppoja, etenkin siitä minkälaiseen alennustilaan — sekä nuoret että vanhat — huutolaiset sen kautta asetettiin. Samalla se luo tunteellisen kuvauksen yhden huutolaistytön monivaiheisesta elämästä ja niistä kärsimyksistä, mihin hänen yhteiskunnallinen asemansa hänet, huutolaiskasvatuksen saaneena, johtaa ja kuinka häneile kovien koettelemuksien jälkeen selviää mitä on sorretun kansanluokan tehtävä vapautuakseen ja saavuttaakseen mahdollisuuden elää ihmisenä.

Meillä on kaunokirjallisuudessamme hyvin harvoja teoksia, jotka tätä alaa näin selväpiirteisestä käsittelevät.

(Jotka eivät ole vakinaisia asiamiehiämme, tulee rahan seurata tilausta. Asiamiehet saavat 20 prosentin alennuksen.)

Tilataan osotteella:

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Tähän mukaan liitän.....dollaria.....senttiä ja pyydän lähettämään osotteellani.....kpl. kirjaa Sara Kivistö.

Nimi.....

Osote.....

.....